

Anmeldelse af »Skriv sange og komponér klange«

Af Mette Hofman Bøegh

Skriv sange og komponér klange 1 – fra sære toner til særlige melodier. Af Mogens Christensen Dansk sang (med 92 sider, pris 325,-, ISBN: 978-87-7612-754-1)

I mit eget arbejde med at lære eleverne om melodianalyse benytter jeg ofte et sammensurium af små uddrag fra diverse bøger suppleret med eget materiale, men Mogens Christensen har nu gjort det lettere at sætte fokus på melodik. I sin bog "Skriv sange og komponér klange – fra sære toner til særlige melodier" samles alt det, man bør vide og kunne, når vi skal arbejde med melodier, hvad enten vi skal analysere allerede eksisterende materiale eller måske ligefrem skrive melodierne selv. Bogen udgør første bind af en længere serie, der i senere udgivelser vil behandle også harmonik og arrangement.

Mogens Christensen skriver i sin indledning, at udgangspunktet for brug af bogen er, at læseren behersker de mest elementære musikteoretiske begreber. Bogens sigte må derved primært være A-niveau, selv om jeg også mener, der er lærerinspiration at hente til arbejdet på c-niveau og b-niveau. Mange af os benytter sikkert en allerede gængs lærebog, når vi lægger det teoretiske fundament, men Mogens Christensen giver alligevel i 2. del af

bogen en kortfattet og fin introduktion til tonenavne, register, skalaer og intervaller. I modsætning til det lærebogsmateriale, vi allerede kender, knytter Mogens Christensen kendskabet til intervaller og rytme tæt sammen med arbejdet med netop det melodiske materiale, hvilket giver overordentlig god mening. Her går teori og praksis op i en højere enhed – et mål, vi jo altid tilstræber, fordi det bliver indlysende for eleverne, hvorfor det er vigtigt at have et begrebsmæssigt og teoretisk fundament.

1. del af bogen er bygget op som en slags guide til at komponere en lille melodi selv med afsæt i valg af toner og den melodiske struktur. Herfra indføres vi i, hvordan vores første frase kan udvides til længere fraser og flere perioder med fokus på begreber som 'forsætning-eftersætning', 'viderespinding', 'omvendning', 'modulation' og endelig 'afslutning af melodien'. Hele tiden er guiden hængt op på allerede eksisterende melodier med tilhørende småopgaver, der skal åbne vores øjne for måden, melodier kan struktureres på.

Mogens Christensen introducerer derudover begreber, som jeg også tror kan være ret anvendelige – ikke mindst, hvis man tænker lidt ud over

den skriftlige M1-prøves melodianalyse og forestiller sig tværgående forløb på B- eller A-niveau om f.eks. "Den gode melodi" eller et egentlig sangskriverforløb, hvor det før eller siden bliver nødvendigt at have et analyseapparat til at afgøre, hvorvidt en melodi "holder" eller har svagheder, der kan forbedres. Christensen introducerer begrebsparrerne 'attraktion-forbrug' og 'konstans-variants', hvormed han mener, at der f.eks. efter "et karakteristisk melodisk spring kommer noget mere trivielt trinvis bevægelse. Hvis man vander fra attraktion til attraktion, slår de jo hinanden ihjel. Hvis man kun roder rundt i almindeligheder, slår man lytteren ihjel" – i øvrigt helt oplagt sammenlignet med, hvordan det kan føles at være turist i en ny, ukendt by! Det er altid vanskeligt at diskutere kvalitet med eleverne, fordi det nemt forveksles med god eller dårlig smag, men her tror jeg faktisk, at Mogens Christensen har fat i en pointe og en tilgang, som kan gøre det nemmere også at give respons på de melodier, eleverne evt. selv udarbejder i et forløb om sangskrivning. Et forløb om "den gode melodi" på tværs af tidsskel eller genreskel vil også oplagt kunne tage afsæt i begrebsparrerne 'attraktion-forbrug' og 'konstans-variants'.

I eksempel materialet holder Mogens Christensen sig gennemæssigt mest til melodyper som folkesange og viser samt nyere sange af f.eks. John Høybye, Beatles, Kim Larsen og Michael Jackson er dog også repræsenteret, og selv om jeg savner lidt flere bud

på moderne mainstream-melodier, så må jeg jo erkende, at Mogens Christensen med sit valg af sange har sikret sig, at bogen holder længere end de nyere "døgnfluer" af melodier, som jeg under alle omstændigheder krydrer min daglige undervisning med.

Jeg er ikke sikker på, at jeg vil tale for indkøb af bogen i classesæt til min egen skole, men i lærereksemplar vil den være et godt didaktisk supplement til det allerede eksisterende materiale i melodianalyse. Til hold, der arbejder intensivt med sangskrivning, er det imidlertid bestemt en overvejelse værd.

